Parshat Shemot

I. <u>Making Advances Slowly:</u> Exodus 3: 2-5

An angel of the Lord appeared to him in a flame of fire from within the thorn bush, and behold, the thorn bush was burning with fire, but the thorn bush was not being consumed. So Moses said, "Let me turn now and see this great spectacle why does the thorn bush not burn up?" The Lord saw that he had turned to see, and God called to him from within the thorn bush, and He said, "Moses, Moses!" And he said, "Here I am!"

וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְ־ה וָ־ה אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מְתּוֹךְ הַפְּנָה וַיִּרָא וְהִנֵּה הַפְּנָה בּ עֵר בָּאֵשׁ וְהַפְּנָה אֵינֶנּוּ אֵכָּל :וַי אמֶר מ שֶׁה אָסֵרָה נָּא וְאֶרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַנָּד ל הַזֶּה מַדּוּעַ ל ֹא יִבְעַר הַפְּנָה :וַיַּרְא יִ־ה וְרָה כִּי סָר לִרְאוֹת וַיִּקְרָא אֵלְיו אֱ־ל הִים מִתּוֹךְ הַפְּנֶה וַי אמֶר מ שֶׁה מֹשֶׁה וַיּ אמֶר הִנֵּנִי.

רבינו בחיי- וע"ד הפשט ענין הפרשה הזאת כי משה השיג שלשה ענינים ואלו הם, האש והמלאך והשכינה. תחלה ראה האש שהיתה מתלקחת בסנה ואין הסנה נשרף, וראה זה בעין הבשר ממש בהקיץ, כי כשראה הסנה בוער באש הכיר שהוא אש והיה סבור שהוא אש גפרית של מטה, וכשהיתה דעתו כן ולא היה הסנה אוכל, על כן רצה להתקרב. זהו שאמר, אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה, כלומר אראה הפלא הזה אם נשתנה הסנה משאר העצים, או נשתנה האש משאר האשות. שאלו היה סבור שהיה האש של מעלה לא היה מתקרב. ואחר שראה האש הזאת נתחזק שכלו בראית המלאך, וז"ש וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה. משמעות הכתוב כי לבת אש ראה תחלה ואחר כך המלאך מתוך האש. ואחר שנתחזק שכלו בראית המלאך ראה במראה הנבואה כבוד השכינה, וזהו שאמר וירא ה' כי סר לראות ויקרא אליו אלהים. ומפני שעתה היתה תחלת נבואת משה רצה הקב"ה לחנכו מעט מעט ולהעלותו ממדרגה למדרגה עד שיתחזק שכלו.

משל למה"ד, לאדם היושב בבית אפל זמן מרובה, אם יצא פתאום ויסתכל לעין השמש יחשכו ראיותיו, ועל כן צריך שיסתכל באור מעט מעט עד שיהיה רגיל בכך. וכשם שיקרה זה באור השמש, הוא הדין והוא הטעם בעצמו באור השכל. כי הדברים השכליים בדמיון הדברים הטבעיים, כי יקרה לשכל כמקרה החושים, וכחות הנפש הלא הם קשורים עם כחות הגוף.

וכן מצינו בישראל שחנכן הקב"ה בנתינת התורה מעט מעט. תחלה נצטוו במרה במקצת מצות והם שבת ודינין, ואחר כך נצטוו עשרת הדברות בסיני, ואחר כך תשלום התורה בארץ מואב. לכן מצינו בענין שבת ודינין, ואחר כך שיצטרך האדם לחנך שכלו מעט מעט, ובזה תהיה השגתו עולה ומתרחבת והולכת, כענין אור השחר שמתחיל לזרוח מעט אור ואח"כ הולך ומרחיב. וזהו לשון הנביא (הושע ו) ונדעה נרדפה לדעת את ה' כשחר נכון מוצאו, למדנו הכתוב כי יש אנשים שאינם יודעים לרדוף ומבקשים להשיג הידיעה בבת אחת, ולזה אמר ונדעה נרדפה לדעת, שנדע תחלה איך נרדוף. וביאר איכות ההרדפה, ואמר כשחר נכון מוצאו, כלומר לא בבת אחת אלא מעט מעט, כשחר נכון מוצאו:

Fire – Angel - G-d's Presence

Parshat Shemot

II. <u>The Burning Bush</u> [a kinesthetic metaphor] Exodus 3:2

An angel of the Lord appeared to him in a flame of fire from within the thorn bush, and behold, the thorn bush was burning with fire, but the thorn bush was not being consumed. וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְקֹּ וָקְ אֵלְיוּ בְּלַבֵּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְנֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הַסְנֶה בּ ֹעֵר בָּאֵשׁ וְהַסְנֶה אֵינֶנוּ אָכָּל:

Rashi - A measly little bush...

מתוך הסנה - ולא אילן אחר, משום עמו אנכי בצרה (תהילים צא טו):

Chizkuni – The Egyptians did not consume the children of Israel

והסנה איננו אכל אות כנגד מצרים וישראל כי האויב נמשל לאש וישראל לסנה וכמו שהאש לא היה בוער את הסנה כד לא יוכל האויב לכלות את ישראל.

Metaphorically speaking, the bush encircled by fire is representative of the Jewish people who were within the land of Egypt, enslaved by the Egyptian people. But they were not consumed by the flame of the enemy.

Sforno – The Children of Israel will not be affected by the plagues

וירא והנה הסנה בוער באש .דולק, וזה דרך חידת הנבואה, שהיה המלאך בתוך הסנה, והאש בוערת בסנה סביב המלאך, להורות שבהיות צדיקי ישראל, שהם מלאכי ה', בתוך הסנה של עם מצרים ,שהיו להם סרבים וסלונים. הסנה יבער באש בצרת עשר מכות, אבל לא יכלו באותן הצרות, כמו שהורה באמרו והסנה איננו אכל. שהיה בלתי כלה באש המלהט בו

The angel of Hashem represents the *tzadikim*, the righteous Jews, encircled by the bush, namely, the wicked Egyptians. The bush was burning. The Egyptians will suffer through ten plagues. The Righteous Jews will be unaffected by the fire of the plagues. They will not be consumed.

Shemot: True Humility

"God's angel appeared to Moses in the heart of a fire, in the midst of a thorn-bush." (Ex. 3:2)

Why did God choose a sneh, a thorn-bush to reveal Himself to Moses?

A Cure for Fever

The Talmud (Shabbat 67a) prescribes a peculiar procedure for those suffering from a high fever. The patient is advised to take a thorn-bush, and each day make a cut in it using an iron knife. When cutting the bush, he should trim it near the ground, and say:

"Thorn-bush, thorn-bush! The Holy One did not let His Presence reside in you because you are the greatest of all trees, but because you are the lowliest."

What do thorn-bushes have to do with fevers? What is the purpose of this strange procedure?

Circumstantial and True Humility

Rav Kook wrote that there are two forms of humility. The first type could be called 'circumstantial humility.' Due to infirmity, poverty, or some lack of talent, intelligence, social standing, etc., a person may feel vulnerable and insignificant.

However, this is not genuine humility. Should circumstances change, newly-found strength or wealth or prestige may very well delude one into believing in his own prominence and self-importance.

True humility comes from a different, more objective source: awareness of our place in the universe. This humbleness is independent of the vagaries of life's circumstances. It is based on recognition of our true worth, on insight into the essence of the soul, and a clear understanding of the nature of reality.

Unfortunately, the fickle nature of the human mind allows us to be easily deluded into ignoring anything beyond our own egocentric world. How can we escape such delusions?

This trap may be avoided by recognizing the transitory nature of circumstances. Poverty, sickness, and so on, have the power to make us aware of our intrinsic vulnerability. Awareness of our inherent potential for weakness leads us to properly evaluate our true worth, and thus attain genuine humility.

The Lesson of the Thorn-bush

Parshat Shemot

By all criteria, the thorn-bush is a lowly and unimportant plant. It grows in barren locations, providing neither food nor shade for others. It even rejects interaction with other living things by means of its prickly thorns. Yet, precisely because of its isolation, the thorn-bush may deceive itself into believing in its own greatness. Therefore, the Sages advised cutting the bush down to its very roots. We trim away all the superficial aspects, leaving only the bush's essential worth - its roots, its connections to the rest of the universe. God placed His Divine Presence on the *sneh* not because of its sense of self-importance, but because of its innate lowliness - the spirit of true humility which remains after the bush has been trimmed to the ground.

The thorn-bush procedure recommended by the Talmud enables the suffering individual to recognize the purpose of his illness: attainment of sincere humility. This trait is the remedy for all strange fevers and delusions.

(Adapted from Ein Eyah vol. IV, p. 121)

